

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4889/2025
10.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Крагујевцу, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Топлица Младеновић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2758/24 од 10.12.2024. године, у седници одржаној дана 10.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2758/24 од 10.12.2024. године, другог става изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 3948/24 од 16.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе на исплату износа од 1.008.285,71 динар са законском затезном каматом од 18.03.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату износа од 684.744,63 динара са законском затезном каматом од 18.03.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка исплати туженој износ од 108.966,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2758/24 од 10.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П 3948/24 од 16.07.2024. године у делу првог става изреке којим је одбијен тужбени захтев за исплату износа од 683.913,39 динара са законском затезном каматом од 18.03.2021. године до исплате, као и решење садржано у другом ставу изреке наведене пресуде. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П 3948/24 од 16.07.2024. године у преосталом делу става првог и трећем ставу изреке, тако што је обавезана тужена да исплати тужиоцу износ од 324.372,31 динар са законском затезном каматом од 18.03.2021. године до исплате и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 32.760,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је на основу правноснажне и извршне пресуде Вишег суда у Крагујевцу П 75/10 од 15.10.2010. године поднела 03.09.2012. године предлог за извршење против извршног дужника Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. ради наплате накнаде нематеријалне штете досуђене том пресудом. Предложено извршење одређено је решењем о извршењу Основног суда у Крагујевцу И 6506/12 од 06.09.2012. године и спроведено 07.09.2012. године на новчаним средствима на рачуну извршног дужника, у износу од 648.744,63 динара. Означеном пресудом обавезани су тужени Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. и ББ да солидарно тужиљи АА накнаде нематеријалну штету. Против те пресуде жалбу је изјавила само тужена компанија и њена жалба је усвојена решењем другостепеног суда Гж 105/11 од 22.01.2011. године, којим је пресуда П 75/10 од 15.10.2010. године укинута у односу на жалиоца и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак. Препис тог другостепеног решења достављен је туженој 31.01.2011. године. Грешком запосленог у писарници првостепена пресуда је оглашена правноснажном и извршном у односу на оба тужена у том спору. У поновљеном поступку тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете је правноснажно одбијен у односу на тужену компанију – препис другостепене пресуде којом је правноснажно окончан поступак за накнаду нематеријалне штете, достављен је туженој 14.10.2011. године. Ревизија тужене у том спору одбачена је решењем првостепеног суда П 5/11 од 31.10.2011. године, а другостепеним решењем Гж 2906/11 од 23.11.2011. године одбијена је жалба тужене изјављена против тог решења. Потврда правноснажности и извршности пресуде П 75/10 од 15.10.2010. године у односу на тужену Компанију „Дунав осигурање“ а.д.о. укинута је правноснажним решењем Вишег суда у Крагујевцу П 5/11 од 24.09.2012. године. Правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Крагујевцу П 6165/15 од 18.01.2016. године обавезана је Република Србија да на име накнаде штете исплати Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. износ од 648.744,63 динара са затезном каматом од 04.04.2015. године. У извршном поступку, покренутом на основу те пресуде, од Републике Србије наплаћен је 07.12.2018. године износ од 1.008.285,71 динар.

Поднетом тужбом тражено је да се тужена обавезе на исплату тог износа са затезном каматом од подношења тужбе до исплате.

Првостепени суд је тужбени захтев одбио применом чланова 154. став 1, 155, 158. и 216. Закона о облигационим односима. По становишту тог суда, тужена је своје новчано потраживање наплатила на основу правноснажне и извршне пресуде Вишег суда у Крагујевцу П 75/10 од 15.10.2010. године, донете у поступку у којем је самостално – као правно неуко лице, заступала своје интересе. Због тога се, по схватању првостепеног суда, не може сматрати да између њене радње покретања поступка принудне наплате у односу на Компанију „Дунав осигурање“ а.д.о. и наплате

постоји узрочно-последична веза, јер у радњама тужене нема намере, односно непажње која је довела до настанка штете и умањења имовине означене компаније.

Другостепени суд је делимично усвојио жалбу тужиоца и преиначио првостепену пресуду. По становишту тог суда, тужена је злоупотребила погрешно стављену потврду извршности пресуде П 75/10 од 15.10.2010. године у односу на тужену Компанију "Дунав осигурање" а.д.о. и покренула извршни поступак, са намером да од те компаније наплати новчано потраживање, иако је знала да је пре подношења предлога за извршење од 03.09.2012. године њен тужбени захтев за накнаду штете у односу на извршног дужника правноснажно одбијен, због чега постоји њена одговорност за штету у смислу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, заједно са одговорношћу тужиоца по основу члана 172. став 1. истог Закона. С обзиром да је тужилац у целости надокнадио штету осигуравајућој компанији, по становишту другостепеног суда, основано потражује да му се исплаћени износ регресира, али не у целости већ сразмерно уделу тужене у настанку штете, у смислу чланова 423. став 1. и члана 424. став 1. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда, нису основани наводи ревидента да је другостепени суд у овом спору погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Према члану 158. тог Закона, кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом. Одредбом члана 170. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да за штету коју запослени у раду или у вези са радом проузрокује трећем лицу одговара предузеће у коме је запослени радио у тренутку проузроковања штете, осим ако докаже да је запослени у датим околностима поступао онако како је требало. Означена одредба се, на основу члана 171. став 1. тог Закона, примењује и на друге послодавце у погледу одговорности за штету коју запослени који код њих раде проузрокују у раду или у вези са радом.

Солидарна одговорност више лица за исту штету уређена је чланом 206. Закона о облигационим односима. Према тој одредби, за штету солидарно одговара више лица која су је проузроковала заједно (став 1); подстрекач и помагач, као и онај који је помогао да се одговорно лице не открије, солидарно одговарају са њим (став 2); солидарно одговарају за проузроковану штету и лица која су је проузроковала радећи независно једно од другог, ако се не могу утврдити њихови удели у проузрокованој штети (став 3), као и кад је штету проузроковало неко од два или више одређених лица која су на неки начин међусобно повезана, а не може се утврдити које је од њих штету проузроковало (став 4).

У конкретном случају, оштећеном – Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. умањена је имовина (члан 155. Закона о облигационим односима) за износ који је тужена наплатила у извршном поступку. Такву наплату у том поступку омогућила је погрешно исказана извршност пресуде Вишег суда у Крагујевцу П 75/10 од 15.10.2010. године и у односу на означену компанију, на основу које је тужена поднела 03.09.2012. године предлог за извршење средствима на рачуну извршног дужника. За тако насталу штету постоји солидарна одговорност тужиоца и тужене, сагласно члану 206. став 3. Закона о облигационим односима. Тужилац одговара за штету на основу члана 171. став 1. у вези члана 170. став 1. Закона о облигационим односима, због погрешно дате

потврде извршности означене пресуде и у односу на наведену компанију, с обзиром да је та пресуда по њеној жалби у односу на њу била укинута и предмет враћен на поновни поступак. Тужена одговара за штету на основу члана 154. став 1. и члана 158. Закона о облигационим односима јер је предлог за извршење поднела након правноснажног окончања њеног спора за накнаду штете, у време када је већ знала да је њен тужбени захтев одбијен у односу на тужену Компанију „Дунав осигурање“ а.д.о.

Тако насталу штету оштећеном надокнадио је само тужилац, на основу правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Крагујевцу П 6165/15 од 18.01.2016. године. Због тога основано од тужене, као солидарног обвезника накнаде штете, сагласно члану 423. став 1. Закона о облигационим односима захтева накнаду дела њене обавезе. Регрес исплатиоца уређен је чланом 208. Закона о облигационим односима, према уделу у насталој штети (став 1. и 2), а у случају немогућности да се утврде удели дужника, у једнаком делу, осим ако правичност захтева да се у конкретном случају друкчије одлучи (став 3).

Следствено изложеном, по оцени ревизијског суда, нису основани наводи ревидента о непостојању њене одговорности за насталу штету јер подношење предлога за извршење није адекватан узрок штете, већ да постоји само одговорност тужиоца чији је орган неправилним радом издао потврду о извршности пресуде, због чега тужилац своје регресно потраживање може остварити само према запосленом у његовом органу који је у свом раду проузроковао штету трећем лицу.

Подношење предлога за извршење против извршног дужника Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. на основу извршне пресуде за коју је тужена у то време знала да је у односу на означену компанију укинута, и у време када је поступак за накнаду штете у односу на њу већ био правноснажно окончан одбијањем тужбеног захтева, представља адекватан узрок штете настале спровођењем извршења одређеног решењем о извршењу донетог на основу те извршне исправе. Тужена одговара за тако насталу штету по правилу о претпостављеној кривици (члан 154. став 1. Закона о облигационим односима). Сазнање да је означена судска одлука укинута и да је њен тужбени захтев одбијен према наведеној компанији потврђује намеру тужене да своје потраживање наплати од оног ко није дужник (члан 158. Закона о облигационим односима) и да му тако причини обичну штету (члан 155. Закона о облигационим односима). Право тужиоца да од запосленог који је штету проузроковао намерно или крајњом непажњом захтева накнаду плаћеног износа (члан 171. став 2. Закона о облигационим односима), не дира у његово право на регрес из члана 208. Закона о облигационим односима од тужене, као солидарно одговорне за насталу штету (члан 206. став 3. Закона о облигационим односима).

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић